

Richtlijn: Veiligheid

Omschrijving	Aanpak en Afspraken rondom veiligheid.
Verwijzing naar richtlijn	Pestprotocol/Ontruimingsplan/Sociale veiligheid/Protocol 'Agressie en geweld'/ Stappenplan 'Grensoverschrijdend gedrag leerlingen'/Protocol 'Toelating, weigering, verwijzing en uitschrijving van leerlingen in het primair onderwijs'/ Notitie 'Calamiteiten en ernstige gebeurtenissen'/Schoolgids/RI&E/Time-out/Switch
Verwijzing naar bijlage	Meldingsformulieren PrimAhnet
Doelgroep	Team, ouders en leerlingen
Opsteller	Anja Gerding (directie)
Datum vaststelling	14-12-2016

Theoretisch kader:

Bronnen:

OBS De Eshoek hecht grote waarde aan een veilige school en schoolomgeving. De afgelopen jaren is beleid ontwikkeld om dit te realiseren. In dit document zijn alle bestaande afspraken rondom veiligheid gebundeld.

Veilig naar school en veilig op school. Dat gun je elke leerling, ouder en leerkracht. Dit is een voorwaarde voor een fijne schooltijd en een voorwaarde voor een leeromgeving waar je goed les kan geven en les kan krijgen. Op een veilige school is een prettig sociaal klimaat waar niet gepest wordt, anderen gerespecteerd worden en mensen elkaar niet bedreigen. Op een school waar zo'n klimaat heerst, zijn de schoolprestaties beter en de kans op ernstige incidenten kleiner. De Eshoek probeert te laten zien dat het kan. In dit plan stellen we kaders op, is beleid vastgesteld, zijn afspraken in protocollen opgenomen die leerlingen, ouders en personeel moeten helpen een veilige school te zijn.

Praktisch kader:	
Bronnen:	

Veiligheid wordt geborgd door:

1) Voorkomen is beter dan genezen: vanaf dag één afspraken over “zo gaan we met elkaar om”

Voorkomen is beter dan genezen. Niet vrijblijvende preventie. Een goed sociaal klimaat op school. Dit begint bij de jongste leerlingen en bij het aanpakken van al het ongewenste gedrag. Op vrijwel iedere school zijn er leerlingen die zich onveilig voelen of die worden gepest. Dat geldt ook voor De Eshoek.

Plan van aanpak:

- Aan het begin van elk schooljaar spreken leerlingen, leraren en de school gedragsregels met elkaar af. Hoe ga je met elkaar om. Wat zeg je wel en wat zeg je niet tegen elkaar? Wat doe je als iemand zich niet aan de afspraken houdt. En bij wie kun je terecht als er problemen zijn. Door deze aanpak vergroot je de sociale veiligheid op school, voorkom je pesten en vergroot je het probleemoplossend vermogen van leerlingen.
- Aanpakken digitaal pesten. Dit fenomeen groeit helaas. De Eshoek biedt in haar lesprogramma preventief zorg aan dit groeiend probleem, vooral in de bovenbouw. Over dit onderwerp worden gastlessen verzorgd.
- Aandacht binnen het team van leerkrachten voor omgaan met probleemleerlingen, pesten, ed. Een veilige en prettige schoolomgeving begint en eindigt met goede leraren voor de klas.

2) De school heeft een veiligheidsplan

Scholen zijn verantwoordelijk dat de leerlingen goed onderwijs krijgen. Dat lukt alleen als de school veilig is. Scholen moeten daar zorg voor dragen. Dit betekent niet dat de school aansprakelijk gesteld kan worden bij ieder incident. Maar wel dat scholen er alles aan moeten doen het sociale klimaat op de school goed te houden.

Plan van aanpak:

- Van papieren plannen wordt een school niet veiliger. Scholen zijn weliswaar verplicht plannen op te stellen, maar het gaat erom dat ze het ook uitvoeren. De inspectie houdt daar toezicht op.
- Een veilige school maken personeel, ouders en leerlingen samen. Alle geledingen van een school zijn daarom bij het maken van het veiligheidsplan betrokken. Een goede aanpak van de veiligheid verschilt per school/omgeving.
- De directie onderhoudt regelmatig contact met de politie Aa en Hunze.
- Er is aandacht voor het voorkomen van overlast in de buurt waar de school staat.
- De school maakt van de Arbowet een risico en evaluatieplan.
- Op de school is een coördinator sociale veiligheid aanwezig.

3) Kennen en gekend worden

Veilig naar school en veilig op school. Dat is een voorwaarde voor een fijne schooltijd voor leerlingen en alle medewerkers op scholen. Een voorwaarde voor leerlingen voor een succesvolle schoolcarrière. In een onveilige omgeving kan je niet goed leren. Maar het is ook een voorwaarde voor leraren om goed les te kunnen geven. En elke ouder wil ook niets liever dan dat hun kinderen zich veilig en thuis op school voelen.

De veiligheid is in het geding wanneer leerlingen elkaar of de leerkracht pesten, met geweld dreigen of werkelijk fysiek geweld gebruiken. Ook zijn er leraren die voor een onveilige sfeer in de klas

zorgen. En dan hebben we het nog niet gehad over de ouders die de leraar of schoolleiding bedreigen en zelfs mishandelen, als ze vinden dat de school er de schuld van is dat hun eigen kroost onvoldoende presteert of zich misdraagt.

Daar moet een einde aan komen. De schooltijd is een tijd waar jongeren experimenteren. Op scholen nemen de leerlingen hun problemen mee. Incidenten zullen dus nooit te voorkomen zijn. De twee jaarlijkse veiligheidsenquête die De Eshoek afneemt, laat zien dat het aantal veiligheidsincidenten (pesten, geweld en discriminatie) is afgenomen en het gevoel van onveiligheid niet is toegenomen. Dit geeft aan dat het niet alleen gaat om het voorkomen van incidenten maar ook om het creëren van een veilig gevoel. Op een veilige school is een prettig sociaal klimaat waar niet gepest wordt, andere gerespecteerd worden, mensen elkaar niet bedreigen en de handen worden thuis gehouden.

Plan van aanpak:

- Tweejaarlijkse enquête veiligheid afnemen bij leerlingen en leerkrachten;
- Pestprotocol met elke groep bespreken;
- Kennis nemen van het schoolreglement;
- Gedragsregels in elke groep;
- Gedragsregels zichtbaar in de school;
- Uitvoeren van de gemaakte plannen.

Een veilige school maken personeel, ouders en leerlingen samen. Alle geledingen van een school zijn daarom bij het veiligheidsplan betrokken.

4) Ernstige incidenten melden, de veiligheid verslechtert als ernstige incidenten onder pet worden gehouden

Sommige scholen houden incidenten liever onder de pet. De school lijkt dan veilig, maar is het niet. Scholen die open zijn over incidenten worden daar soms door de media hard op afgerekend. Dat is slecht voor de naam van de school. En slecht voor de concurrentie om de leerlingen.

Leraren staan er alleen voor om de problemen in hun klas op te lossen als de school er voor kiest om niet open te zijn over incidenten. De veiligheid op scholen kan alleen verbeterd worden wanneer de problemen die er zijn of waar men schuldig aan is, zichtbaar zijn en besproken worden.

Plan van aanpak:

- Meldings- en registratieplicht van ernstige incidenten op PrimAHnet;
- Periodiek bespreken met directie, team en medezeggenschapsraad;
- Twee jaarlijkse enquête afnemen bij leerlingen en leerkrachten;
- Van registreren alleen wordt een school niet veiliger, dus op zoek naar de oorzaken;
- De school heeft een alarm installatie ingeschakeld bij verlaten schoolgebouw;
- Een security dienst draagt de zorg voor alarmering tijdens sluitingstijden;
- Er wordt aangifte gedaan bij ernstige incidenten.

5) Als het fout dreigt te gaan: snelle actie en hulpverlening

De school moet altijd snel geholpen worden. Daarom moet de school initiatief kunnen nemen tot het aanbieden van psychische hulpverlening. Indicatiestelling door schoolmaatschappelijk werk behoort tot de mogelijkheden. Hierdoor kan nodeloos en kostbaar tijdverlies worden voorkomen.

Plan van aanpak:

- IB heeft contact met schoolmaatschappelijk werk;
- Directie onderhoudt contacten met politie;
- In elke ruimte hangt een ontruimingsplan en calamiteitenplan;
- Tweejaarlijkse oefening ontruimingsplan.

6) Veiligheid gaat boven de vrije schoolkeuze van leerlingen en ouders die zich misdragen

Ondanks alle goede inzet kan het voorkomen dat een leerling niet te handhaven is op een school. Overplaatsing naar een andere school kan een oplossing zijn. Scholen vallende onder de Stichting PrimAH, van de gemeente Aa en Hunze, hebben regionale afspraken gemaakt over de plaatsing van deze leerlingen. Er zijn echter altijd free-riders die zich hieraan onttrekken. De leerplichtambtenaar van de gemeente Aa en Hunze heeft de bevoegdheid en doorzettingsmacht.

7) Geweld en intimidatie tegen leraren en schoolleiders niet accepteren

Ouders en soms leerlingen intimideren of gebruiken geweld tegen leraren en schoolleiders. Ouders die dit doen verspelen hun recht op vrije schoolkeuze. We doen aangifte bij geweld tegen het personeel. De werkgever heeft de mogelijkheid om namens het onderwijspersoneel aangifte te doen.

8) Veilige schoolomgeving

Het is belangrijk dat de school op een veilige wijze te bereiken is. Om dat te realiseren zijn de afgelopen jaren, mede dankzij de grote inzet van de verkeersouders, afspraken vastgelegd en overleg gevoerd met de gemeente Aa en Hunze. Dat heeft tot een aantal maatregelen, aanpassingen en vernieuwingen geleid. Deze zijn opgenomen in de schoolgids en staan vermeld op de website. Het Drents Verkeersveiligheid Label (DVL) is sinds het jaar 2014 aan De Eshoek toegekend.

In de tevredenheidspeilingen (leerlingen + ouders + personeel) wordt gevraagd naar de veiligheid van de schoolomgeving. Afhankelijk van de uitkomst van de tevredenheidspeilingen wordt een actieplan opgesteld.

9) Schoolplein

De controle van de speeltoestellen vindt 2X per jaar plaats onder verantwoordelijkheid van de gemeente Aa en Hunze.

Voor en tijdens schooltijd is er in de pauze momenten altijd pleindienst. Er wordt daartoe een jaarrooster opgesteld. Na schooltijd, om 12 uur en 15.15 uur, is er toezicht op het schoolplein. Enkele leerkrachten lopen met de leerlingen mee naar buiten en houden toezicht bij de uitgangen en fietsenstalling. Het gaat hier om: Het aanwezig zijn en gezien worden. Goed gedrag is te leren!

De leerlingen van groep 1/2 worden door hun ouders naar binnen gebracht. Na schooltijd, om 12 uur en 15.15 uur, is er toezicht op het schoolplein. Alle leerkrachten lopen met de leerlingen mee naar buiten en houden toezicht bij het hek. De leerkrachten controleren of er geen kleuters achterblijven die niet opgehaald worden.

Als er leerlingen onder schooltijd een buitenactiviteit hebben, is er toezicht.

Als de weersomstandigheden slecht zijn, worden de leerlingen eerder (om 08.20 uur en 13.05 uur) tot het schoolgebouw toegelaten of blijven de leerlingen binnen.

In de tevredenheidspeilingen (leerlingen + ouders + personeel) wordt gevraagd naar de veiligheid van het schoolplein. Afhankelijk van de uitkomst van de tevredenheidspeilingen wordt een actieplan opgesteld.

10) Gebouw

Het meerjaren onderhoudsplan voorziet in een planmatige renovatie/vervanging van het gebouw en technische installaties.

In de tevredenheidspeilingen (leerlingen + ouders + personeel) wordt gevraagd naar de veiligheid van het gebouw. Afhankelijk van de uitkomst van de tevredenheidspeilingen wordt een actieplan opgesteld.

actie	frequentie	verantwoordelijk
controle gebruiksvergunning	1x per jaar	Gemeente Aa en Hunze
controle veilig werken op hoogte	1x per jaar	Gemeente Aa en Hunze
controle voorziening geborgde ladder	1x per jaar	Gemeente Aa en Hunze
controle ontruimingsinstallatie	1x per jaar	Stichting PrimAH
NEN 3140 keuring	1x per 3 jaar	Stichting PrimAH
controle blusmiddelen	1x per jaar	Stichting PrimAH
controle cv-installatie	1x per jaar	Stichting PrimAH
controle inbraaksignalering	1x per jaar	Stichting PrimAH
controle noodverlichting	1x per jaar	Stichting PrimAH

Alle controles met gegevens worden bijgehouden/genoteerd in het logboek.

11) Ontruimingsplan/Gebruikersvergunning

De school beschikt over een ontruimingsplan. Jaarlijks worden twee ontruimingsoefeningen gehouden. De oefeningen worden in het team geëvalueerd en procedures worden aangescherpt. Zeven personeelsleden zijn Bedrijfshulpverlener. Zij krijgen jaarlijks nascholing. De scholing wordt bovenschools geregeld. Eén leerkracht is aangewezen als EHBO-er en beschikt over een geldig diploma. Ook de EHBO-er volgt jaarlijks nascholing.

De school beschikt over een gebruikersvergunning. Voor grootschalige evenementen zijn duidelijke afspraken gemaakt over het aantal personen dat de school mag betreden.

De school beschikt over:

- Een grote verbandtrommel
- Verbandtrommel in elke klas
- Blusdekens
- Verbandtas voor activiteiten buiten het gebouw

Meldings- en registratieplicht van ernstige incidenten op PrimAHnet.

12) Sociale veiligheid

De sociale veiligheid wordt in kaart gebracht.

Voor de leerlingen:

- jaarlijkse afname leerlingvolgsysteem sociaal-emotionele ontwikkeling
- afname leerling tevredenheidspeiling (1x per vier jaar)
- afname veiligheid enquête (1x per 2 jaar)

Voor de ouders:

- afname ouder tevredenheidspeiling (1x per vier jaar)

Voor het personeel:

- afname personeel tevredenheidspeiling (1x per vier jaar)
- afname veiligheid enquête (1x per 2 jaar)

Afhankelijk van de uitkomst wordt een actieplan opgesteld

13) Protocol 'Agressie en geweld'

Er is een bovenschools protocol Agressie en geweld. De directie geeft uitvoering aan dit beleid.

In het protocol staat beschreven:

- doel en strekking agressieprotocol
- wat is agressie
- oorzaken agressie
- maatregelen
- huisregels/gedragsregels
- agressie tussen personeelsleden onderling
- grensoverschrijdend gedrag leerlingen
- handelen na conflict
- overzicht: wie doet wat
- overval

14) Stappenplan 'Grensoverschrijdend gedrag leerlingen'

Er is een bovenschools stappenplan Grensoverschrijdend gedrag leerlingen. In de notitie wordt beschreven welke stappen we zetten bij (herhaaldelijk) grensoverschrijdend gedrag van leerlingen en sluit aan bij de protocollen:

- Agressie en geweld
- Toelating, weigering, verwijzing en uitschrijving van leerlingen

15) Protocol 'Toelating, weigering, verwijzing en uitschrijving van leerlingen in het primair onderwijs'

Er is een bovenschools protocol over calamiteiten en ernstige gebeurtenissen.

In het protocol staat:

- algemene informatie
- stroomschema toelatingsprocedure
- toelichting stroomschema toelatingsprocedure
- wanneer is er sprake van weigering
- schorsen van leerlingen
- verwijzings- en uitschrijvingprocedure
- verwijderingsprocedure
- bijlagen

16) Notitie 'Calamiteiten en ernstige gebeurtenissen'

Er is een bovenschoolse notitie over calamiteiten en ernstige gebeurtenissen.

In de notitie staat aangegeven:

- hoe te handelen in geval van calamiteiten en ernstige gebeurtenissen
- wat verstaan we onder een calamiteit
- wanneer zeker melding maken van een calamiteit
- overige afhandeling
- communicatie naar buiten

17) Interne/externe vertrouwenspersoon

School beschikt over een interne vertrouwenspersoon. Deze is beschikbaar voor leerlingen/ouders/personeel. De taken van de interne vertrouwenspersoon zijn vastgelegd. In de schoolgids is een item over de interne vertrouwenspersoon opgenomen.

Het schoolbestuur beschikt over een externe vertrouwenspersoon. Deze is beschikbaar voor ouders/personeel. De taken van de externe vertrouwenspersoon zijn vastgelegd. In de schoolgids is een item over de externe vertrouwenspersoon opgenomen.

18) Risico-Inventarisatie en -Evaluatie (RI&E)

De basis voor een arbobeleid is de Risico-Inventarisatie en -Evaluatie (RI&E) en het plan van aanpak. Dit is dan ook de belangrijkste verplichting uit de Arbowet. Een goed instrument en kennis van arbeidsomstandigheden zijn belangrijk voor een goede RI&E. Het doel van een RI&E is het verkrijgen van algemeen inzicht in veiligheids- en gezondheidsrisico's binnen de organisatie. De RI&E wordt uitgevoerd door de Arbomeester van de St. PrimAH. Met de RI&E verkrijgt de school inzicht in de gevaren en de hieraan verbonden risico's op het gebied van veiligheid, gezondheid en welzijn. Met de verkregen inzichten, opgenomen in een rapportage, gaat de school aan de slag.

19) Preventief wenselijk beleid

Naast alle opgestelde plannen volgt hieronder een opsomming die voornamelijk te maken heeft met de juiste attitude van de leerkracht:

- Wees alert op onaangekondigde bezoekers in de school;
 - Spreek ze aan op hun aanwezigheid
- Wees alert op onbekende bezoekers op de parkeerplaats;
 - Spreek ze aan op hun aanwezigheid
- Wees alert op onbekenden die de kinderen halen;
 - Spreek ze aan op hun aanwezigheid en relatie tot het kind
- Laat geen waardevolle spullen (mobiel, geld, documenten) achter in de jas (zakken) aan de kapstok;
- Laat je eigen schooltas niet onbeheerd achter;
- Verbied leerlingen het schoolplein of de speelplaats te verlaten;
- Pleindienst is een vereiste.

20) Privacy en datalekken

Sinds 1 januari 2016 hebben scholen meldplicht bij datalekken. Incidenten worden gemeld bij de Autoriteit Persoonsgegevens. Persoonsgegevens zijn eigendom van een leerling, ouder of teamlid. De school heeft de verantwoordelijkheid daar goed voor te zorgen.

Datalekken heeft betrekking op:

- verlies van USB sticks met gegevens
- leerling dossiers
- personeelsdossiers
- verlies iPad of laptop
- mail verzenden naar een verkeerde geadresseerde.

Veilig gedrag moet standaard zijn. Gegevens moeten worden geanonimiseerd wanneer nodig.

Scholen hebben een interne meldplicht. Het schoolbestuur moet inschatten of betreffende personen ernstig nadeel kunnen ondervinden. In geval van persoonsgegevens is melden verplicht.

21) Sociale veiligheid en coördinator

Vanaf 2013 is de overheid actief bezig om pesten op scholen tegen te gaan. Dit heeft geresulteerd in een wetsvoorstel 'Sociale veiligheid op school', dat is ingegaan op 1 augustus 2015. Het doel is dat scholen zich inspannen om pesten tegen te gaan en dat zij zorgen voor sociale veiligheid op school.

Het beoogde effect voor de leerlingen is dat zij zich veilig en prettig voelen op school. Bovendien komt een sociaal veilige omgeving de leerprestaties ten goede.

De wet sociale veiligheid op school verplicht scholen om een actief veiligheidsbeleid te ontwikkelen en de sociale veiligheid van leerlingen op school te monitoren. Daarnaast is er op school een persoon aangewezen die het beleid ten aanzien van het tegengaan van pesten coördineert. Ook is deze persoon het aanspreekpunt voor ouders en kinderen, in het kader van pesten.